

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Факультет української філології та журналістики
Кафедра української літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри української
літератури

доц. Демченко А. В.

«28» серпня 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.3.13 ТЕОРІЯ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

спеціальності: 035 Філологія (українська, англійська мова і література);

факультет української філології та журналістики

2017–2018 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Теорія мови і літератури» для студентів
за спеціальністю: 035 Філологія (українська мова і література)

Розробник: Немченко І.В., кандидат філологічних наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри української літератури

Протокол від «28» серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри української літератури
А.В.)

(доц.Демченко

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2,5	Галузь знань 03.Гуманітарні науки	За вибором	
	Спеціальність О35.Філологія (українська мова і література)		
		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		4-й	
		семестр	
Загальна кількість годин -75		8-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	Рівень вищої освіти: бакалавр	24 год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		35 год.	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 53% / 47%

для заочної форми навчання –

Пояснювальна записка

Програма вивчення навчальної дисципліни «Теорія мови і літератури» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю: 035 Філологія (українська мова і література)

1. Мета навчальної дисципліни: вивчення набутоків вітчизняного і світового літературознавства, особливостей функціонування літератури як виду мистецтва, закономірностей літературного процесу, методологічних принципів аналізу літературного твору.

Завдання курсу:

методичні: виходячи з реалій, що „Теорія мови і літератури” – наука про специфіку і суспільну роль художньої літератури, основні закономірності її розвитку, її зв’язок з історією літератури, літературною критикою – даються методичні поради. Враховується факт використання знань із текстології, літературознавчої історіографії та бібліографії для вивчення теоретико-літературознавчих проблем. Необхідно враховувати зв’язок і спорідненість теорії літератури з іншими теоріями мистецтв, використання здобутків соціології, етики, логіки, мовознавства, психології, кібернетики. Зміст і обсяг курсу передбачає не тільки аудиторні заняття, а й самостійні, ознайомлення і конспектування першоджерел, написання з конкретних тем рефератів та їх захист, проведення тематичних консультацій. Необхідно сформулювати у студентів такий рівень сприйняття й інтерпретації художніх та літературно-критичних текстів, щоб вони могли виробити власну думку про кожний твір та його місце у літературному процесі, вправно використовувати сучасну термінологію і самостійно аналізувати недостатньо досліджений літературознавцями матеріал;

пізнавальні: літературознавчі дисципліни, котрі є дотичними до теорії літератури, як і сам курс теорії, створюють джерельно-бібліографічну базу для вивчення теорії літератури як науки. Завданням студентів є ознайомлення з актуальними теоретико-літературними проблемами минулого і сучасного. Виходячи з того, що вони вже мають навички аналізу літературного твору – перед ними ставляться складніші завдання, зокрема, зрозуміти сутність методів художнього твору: біографічного, культурно-історичного, компаративного, психологічного, історію їх функціонування в українському літературознавстві. Завдання полягають ще і в тому, щоб студенти, вже освоївши курс історії літератури та літературної критики, творчо використовуючи набуті знання, повинні робити теоретичні узагальнення, давати об’єктивну оцінку у ретроспективі і в сучасному літературному

процесі. Головні етапи розвитку художньо-теоретичної думки розглядаються у контексті національної і світової літератур. Приділяється увага здобуткам літературної критики рідного краю.

практичні: підготувати студентів до професійної діяльності, сформувати у них уміння цікаво і доступно розкривати художнє розмаїття української літератури перед учнями і будь-якою аудиторією. Студенти оволодівають навичками належного опрацювання першоджерел: статей, монографій, історико-літературних розвідок, авторефератів дисертаційних досліджень. У ході занять ставляться завдання, проблематика дискусійного плану, вони осмислюються з точки зору досягнень сучасної літературознавчої науки.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **компетентностями:**

- **комунікативною** (вільне володіння державною мовою в усній і письмовій формах; сукупність знань, умінь, ініціатив, необхідних для здійснення комунікації; формування риторичних навичок: уміння розкрити суть проблеми, аргументувати власну позицію щодо шляхів її вирішення, підтримувати у слухачів інтерес і увагу, керувати аудиторією тощо);
- **культурологічною** (сукупність знань про українську матеріальну і духовну культуру та її значущість у світовому контексті, а також уміння використовувати ці знання у професійній діяльності);
- **літературознавчою** (сукупність знань про літературні традиції, розвиток літературних напрямків і стильових течій в Україні та в нашому регіоні, аналіз художніх текстів у єдності змісту й форми);
- **науково-дослідною** (сукупність умінь здійснювати пошукове, наукове, експериментальне дослідження, працювати з першоджерелами, критичною літературою, конструювати власну і колективну науково-дослідницьку діяльність).

Програма курсу

Вступ. Головні етапи розвитку теоретико-літературної думки. Предмет і завдання курсу „Теорія мови і літератури”, його теоретичні і методологічні засади. Характеристика основних джерел, за якими вивчається дисципліна.

Основні та допоміжні розгалуження літературознавчої науки. Зв'язок літературознавства з іншими науками. Література у колі інших видів мистецтва. Розвиток літературознавчої думки від Античності до епохи Просвітництва. „Поетика” Аристотеля. Естетичні норми класицизму в

трактаті Н.Буало „Поетичне мистецтво”. Обґрунтування просвітницького реалізму в працях Д.Дідро „Парадокс про актора”, Г.Лесінга „Лаокоон або про межі малярства і поезії”. Основні положення естетичних теорій класиків ідеалістичної філософії І.Канта, Ф.Шеллінга, Г.Гегеля. Літературознавчі наукові школи XIX – першої половини XX ст. Значення трактату І.Франка „Із секретів поетичної творчості”. Внесок українських літературознавців у розвиток теорії літератури. Українське літературознавство у XI-XVIII столітті. Літературознавчі погляди Г.Сковороди. Українське літературознавство XIX століття: І.Рижський, І.Кронеберг, М.Костомаров, Т.Шевченко, М.Драгоманов, П.Куліш, М.Шашкевич, М.Максимович. Теоретико-літературні погляди І.Франка. Літературознавча діяльність О.Потебні, Д.Овсяникова-Куликовського. Основні літературознавчі концепції XX – поч. XXI ст.

З історії методів вивчення літератури. Біографічний метод. Спроба трактувати теорію літератури Сент-Бевом як галерею літературних портретів. Культурно-історична школа, її вплив на розвиток літературознавчої науки. І.Тен – родоначальник школи. Порівняльно-історичний метод, його особливості (компаративізм). Основоположне вчення Т.Бенфея. Філологічний метод: історичний та сучасні аспекти. Психологічний метод: О. Потебня, Д.Овсянико-Куликовський. Методика системного вивчення літератури. Основні етапи системно-цілісного аналізу художнього твору. Вивчення творчої історії написання літературного твору. Цілісність творів як фактор їх мистецької вартості. Проблема автора та його позиції в структурі художнього твору. Роль і значення твору в доробку письменника і в літературному контексті. Критерії художності літературного твору. Розуміння художності в різні історичні епохи. Обґрунтування наукових критеріїв художності. Суспільне значення змісту, вираженого у відповідній формі (ступінь типізації та індивідуалізації, втілення художнього ідеалу, емоційна наснаженість). Загальнолюдське визначення художніх цінностей. Проблема нового прочитання, інтерпретації, переосмислення творів класики. Енергетика художнього твору, її природа і джерела. Основні літературознавчі методи XX століття: актуальні проблеми. Формальна школа. Ставлення до художньої форми як до самостійно функціонуючої системи. Теорії Леві-Строса і розвиток структуралізму.

Літературний процес. Історичний розвиток літературних напрямів. Фольклор і література. Поняття про літературний процес, закономірності його розвитку. Світогляд письменника, авторська позиція і художній метод.

Традиції і новаторство в літературі. Спадкоємність як основа її безперервного розвитку. Літературна епоха – одиниця історико-літературної періодизації. Критерії періодизації літературної епохи. Головні літературні напрями, течії, школи в світовій літературі. Літературний напрям як естетична система. Основні риси художнього освоєння в античній літературі. Гуманістичний реалізм. Типологічна спорідненість у літературах Середньовіччя. Вплив епохи Відродження на розвиток національних літератур. Бароко - художня система постренесансної доби. Естетичний ідеал класицизму. Просвітницький реалізм як літературний напрям. Сентименталізм і літературний прогрес. Романтизм як тип художнього мислення. Шляхи літератури до реалізму. Модернізм, його течії: експресіонізм, імпресіонізм, футуризм, сюрреалізм. Інші характерні явища епохи (конструктивізм, "потік свідомості", примітивізм, театр абсурду). Постмодернізм.

Художня література як мистецтво слова. Поняття про художню літературу. Відмінність художньої літератури від науки. Художня література та інші види мистецтва. Пізнавальне, виховне значення літератури. Логіка художнього образу. Художній образ у літературі. Тема та ідея художнього твору. Поняття про тему та ідею. Ідейно-тематична основа твору, її складність. Основна і допоміжні теми. Актуальність тем. Складність ідейного змісту твору. Соціально-історична зумовленість тем та ідей. Композиція і сюжет, фабула художнього твору.

Родо-жанрова форма літературного твору. Основи поділу літератури на роди: проблеми типології. Жанротворчі фактори. Жанр як синтетична форма. Епічні жанри та їх історичний розвиток. Роман як епос нового часу. Зародження і розвиток романного жанру. Сюжетно-композиційні особливості роману-епопеї. Соціально-побутовий роман в українській літературі. Історичний роман та його художні особливості. Психологічні мотиви епічних творах. Роман як скарбниця літературної мови. Повість, оповідання, новела, нарис, байка. Ліричні жанри: пісня, ода, послання, елегія, медитація, епіграма. Жанрові різновиди лірики за тематикою. Ліричний герой, його художнє виявлення в ліричних творах. Драматичні твори в їх історичному розвитку. Трагедія і комедія, їх різновиди. Драма (шкільна драма, інтермедія, вертеп, комічна опера, водевіль). Види мішаної форми: балада, ліро-епічна поема, драматична поема. Жанрова система.

Мова художнього твору. Класифікація мовних образів. Поєднання комунікативної й естетичної функції мови художнього твору. Мова автора і мова персонажів. Багатство зображально-виражальних мовних засобів.

Функції і значення тропів у художньому творі (епітет, порівняння, метафора, метонімія, синекдоха, гіпербола, літота, алегорія, іронія, перифраз, асоціонім тощо). Засоби образності й виразності поетичного синтаксису. Основні види поетичних фігур: інверсія, паралелізм, анафора, епіфора, антитеза, градація. Експресивна роль риторичних фігур. Поняття про евфемізми, їх використання в художніх творах. Мова художнього твору як елемент стильової манери автора.

Техніка віршування. Вірш і проза як різновиди художньої мови. Віршований рядок як головна ритмічна одиниця. Способи впорядкування мови: системи віршування. Метрична (антична) система. Розміри (гекзаметр, елегійний дистих). Силабічна система віршування. Тонічний вірш. Народнопісенна система віршування. Силабо-тонічна система. Поняття про стопу – основну ритмічну одиницю віршового рядка. Види стоп (хорей, ямб, дактиль, амфібрахій, анапест). Засоби експресивної, ритміко-мелодійної виразності віршових рядків: розмір, кількість складів у рядку, цезура, перенесення, характер клаузул. Рими, їх види. Поняття про внутрішню риму. Способи римування. Білий вірш. Строфа, її ритмотворча і змістовно-мелодійна функція. Основні види строф. Здобутки вітчизняного римування.

Індивідуальний стиль письменника. Взаємовідношення методу і стилю. Авторське начало в художній творчості. Розвиток, зміна і удосконалення стилю. Стиль письменника і національні традиції літератури. Історична обумовленість виявлення типологічних закономірностей в індивідуальному стилі письменника.

Підсумки.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Історія літературознавчої думки. Поетика художнього твору												
Тема 1. Вступ. Головні етапи	8	4				4						

розвитку теоретико-літера турної думки.													
Тема 2. З історії методів вивчення літератури.	12	4	4			4							
Тема 3. Літературний процес. Історичний розвиток літературних напрямів.	10	4	2			4							
Тема 4. Художня література як мистецтво слова.	10	4	2			4							
Тема 5. Родо-жанрова форма літературного твору.	8	2	2			4							
Тема 6. Мова художнього твору.	8	2	2			4							
Тема 7. Техніка віршування.	8	2	2			4							
Тема 8. Індивідуальний стиль письменника	11	2	2			7							
Разом за змістовим модулем 1	75	24	16			35							
Усього	75	24	26			35							

Змістовий модуль 1. Історія літературознавчої думки. Поетика художнього твору

Лекційний модуль

Тема 1. Вступ. Головні етапи розвитку теоретико-літературної думки.
Тема 2. З історії методів вивчення літератури.
Тема 3. Літературний процес. Історичний розвиток літературних напрямів.
Тема 4. Художня література як мистецтво слова.
Тема 5. Родо-жанрова форма літературного твору.
Тема 6. Мова художнього твору.
Тема 7. Техніка віршування.
Тема 8. Індивідуальний стиль письменника

Практичний модуль

Тема 1-2. З історії методів вивчення літератури.
Тема 3. Розвиток художніх методів і літературних напрямів.
Тема 4. Художня література як мистецтво слова.
Тема 5. Літературні роди, види, жанри
Тема 6. Мова художнього твору.
Тема 7. Особливості віршування.
Тема 8. Індивідуальний стиль письменника

Модуль самостійної роботи

1. Підготувати повідомлення з презентацією “Літературознавчі погляди Г.Сковороди”.
2. Написати реферати: “Літературно-критичні та публіцистичні праці П.Грабовського”, “І. Франко як історик української літератури”, “Іван Франко – майстер слова і дослідник літератури”.
3. Підготувати повідомлення з презентацією “Фоніка художнього твору”.
4. Законспектувати матеріали :
 - 1.Р.Якобсон «Лінгвістика і поетика» // Антологія світової літературно-критичної думки. – С.465 – 486
 - 2.Ю.Лотман «Текст у тексті» // Антологія світової літературно-критичної думки. – С. 581 – 594
 - 3.М.Фуко «Що таке автор?» // Антологія світової літературно-критичної думки. – С. 598 – 612.
 - 4.Ф.Джеймсон «Політика теорії: ідеологічні погляди у постмодерністичних дебатах» // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. – Львів,2002. – С. 746 – 758 .

Підсумкова тека

Методи навчання

Забезпечується комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця-філолога з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу: комп’ютерна підтримка навчального процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод тощо).

Методи контролю

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використовуються такі методи контролю (усного, письмового), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів – майбутніх фахівців-філологів до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному, письмовому, програмованому, практичному і тестовому контролю.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Екзамен.

А. (відмінно) – 90-100 балів – повне, ґрунтове розкриття питань з використанням спеціальної термінології;

В (добре) – 82-89 балів – володіння узагальненими знаннями з предмета, вільне висвітлення питань з незначними помилками;

С (добре) – 74-81 балів - достатньо повні знання, відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з помилками;

Д (задовільно) 64-73 балів – відтворена значна частина матеріалу, відповідь правильна, але недостатньо осмислена;

Е (задовільно) 60-63 балів - студент володіє матеріалом на початковому рівні, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну частину матеріалу;

Ф (незадовільно) 35-59 балів – студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, здатний усно відтворити окремі частини теми, не володіє термінологією;

FX (незадовільно) 1-34 балів – відповідь відсутня.

Диференційований залік

A (відмінно) 90-100 балів – повна і правильна відповідь на теоретичні питання та виконане практичне завдання;

B (добре) 82-89 балів – повна і правильна відповідь на теоретичні питання та неповністю виконане практичне завдання;

C (добре) 74-81 балів – достатня відповідь на теоретичні запитання з деякими неточностями та виконане практичне завдання;

D (задовільно) 64-73 балів – достатня відповідь на теоретичні запитання з неточностями та виконане практичне завдання;

E (задовільно) 60-63 балів – поверхова відповідь на теоретичні питання та виконане практичне завдання;

F (незадовільно) 35-59 балів – правильна, але неповна відповідь на теоретичне запитання, невиконане практичне завдання;

FX (незадовільно) 1-34 балів – відсутність будь-якої відповіді на теоретичне запитання та невиконане практичне завдання.

Залік

«зараховано», якщо у студента:

- Повна і правильна відповідь на теоретичні питання та виконане, або неповністю виконане практичне завдання.
- Достатня відповідь на теоретичні запитання з деякими неточностями, виконане практичне завдання.
- Поверхова відповідь на теоретичні запитання, виконане практичне завдання.
- «незараховано», якщо у студента:
- Правильна, але неповна відповідь на теоретичне запитання, невиконане практичне завдання.
- Поверхова відповідь на теоретичне запитання та невиконане практичне завдання.
- Відсутність будь-якої відповіді на теоретичне запитання та невиконане практичне завдання.

Письмова контрольна робота.

- A (відмінно) 90-100 балів** – ґрунтовне засвоєння програмного матеріалу;
- B (добре) 82-89 балів** – вільне висвітлення питань з незначними помилками;
- C (добре) 74-81 балів** – вільне висвітлення питань з помилками;
- D (задовільно) 64-73 балів** – наявність у відповіді окремих неточностей, які свідчать про недостатнє засвоєння теоретичного матеріалу;
- E (задовільно) 60-63 балів** – наявність у відповіді неточностей, які свідчать про недостатнє засвоєння теоретичного матеріалу ;
- F (незадовільно) 35-59 балів** – у відповіді є суттєві помилки, вони свідчать про повне незнання термінології;
- FХ (незадовільно) 1-34 балів** – відсутність будь-якої відповіді.

5. Реферат

- A (відмінно) 90-100 балів** – глибоке розкриття проблеми;
- B (добре) 82-89 балів** – тема розкрита недостатньо повно;
- C (добре) 74-81 балів** – тема розкрита неповно;
- D (задовільно) 64-73 балів** – тема розкрита поверхово;
- E (задовільно) 60-63 балів** – реферат суто компілятивного рівня ;
- F (незадовільно) 35-59 балів** – розкритий лише окремий аспект проблеми;
- FХ (незадовільно) 1-34 балів** – реферат відсутній.

6. Усна відповідь.

- A (відмінно) 90-100 балів** – повне і ґрунтовне розкриття теми;
- B (добре) 82-89 балів** – повне і ґрунтовне розкриття теми з окремими неточностями;
- C (добре) 74-81 балів** – вільне висвітлення теми з незначними помилками;
- D (задовільно) 64-73 балів** – орієнтація у програмовому матеріалі з помилками у використанні термінології;
- E (задовільно) 60-63 балів** – орієнтація у програмовому матеріалі з суттєвими неточностями та помилками у використанні термінології;

F (незадовільно) 35-59 балів – часткове відтворення основного змісту теми, незнання спеціальної термінології;

FХ (незадовільно) 1-34 балів – відсутня або повністю неправильна відповідь.

Критерії оцінювання знань студентів

A (відмінно) 90-100 балів – Відповідь студента відзначається повнотою і вичерпністю викладу матеріалу теоретичного курсу, ґрунтується на знаннях різних точок зору з обговорюваної проблеми. При цьому студент повинен уміти висловити й мотивувати власне бачення аналізованих питань, ознайомитись із основною та додатковою рекомендованою до курсу науковою літературою. Відповідь має бути логічною, зв'язною, послідовною й аргументованою. Теоретичні положення слід підкріплювати конкретними прикладами. Студент повинен уміти застосовувати свої теоретичні знання на практиці (напр., під час вивчення епічних, драматичних та ліричних творів, при розгляді творів різноманітних жанрів тощо), застосовувати сучасні технології навчання тощо;

B (добре) 82-89 балів – Студент повинен володіти матеріалом на належному рівні, проте може помилятися у непринципових моментах. Студент повинен опрацювати і знати основну та додаткову рекомендовану літературу до курсу. Відповідь повинна бути логічною, викладеною правильною літературною мовою. Свої теоретичні знання студент повинен уміти застосовувати на практиці;

C (добре) 74-81 балів – Студент повинен володіти матеріалом, самостійно оцінювати явища, виправляти допущені помилки, працювати з різними джерелами інформації, творчо використовувати дібраний матеріал.

D (задовільно) 64-73 балів – Відповідь студента є неповною і не досить аргументованою. Студент повинен знати значну частину матеріалу, запропонованого в теоретичном курс, але ці знання можуть мати несистемний характер. Під час відповіді наводить окремі власні приклади на підтвердження окремих суджень, за допомогою викладача здатен зробити певні висновки.

E (задовільно) 60-63 балів – Студент повинен знати запропонований матеріал курсу, володіти окремими навичками аналізу тексту, орієнтуватися

в масиві рекомендованої літератури, вміти наводити приклади, відтворювати самостійно опрацьований матеріал.

F (незадовільно) 35-59 балів – Студент розуміє матеріал на елементарному рівні, називаючи лише окремі факти або явища, необізнаний із рекомендованою літературою, може частково відповідати на поставлені запитання, але сам не здатен викласти теоретичний матеріал і підкріпити його прикладами.

FХ (незадовільно) 1-34 балів – У студента відсутні знання матеріалу, запропонованого в теоретичному курсі.

Критерії оцінювання презентації

A (відмінно) 90-100 балів – кількість слайдів більше 20, логічна послідовність їх розташування, повне, ґрунтовне розкриття теми з використанням спеціальної термінології;

B (добре) 82-89 балів – кількість слайдів 18-20, логічна послідовність їх розташування, вільне висвітлення теми з незначними помилками;

C (добре) 74-81 балів – кількість слайдів 15-17, дещо порушена логічна послідовність їх розташування, тема розкрита повно, логічно, але з помилками;

D (задовільно) 64-73 балів – кількість слайдів 13-14, переважно логічно послідовно розташовані, матеріал розкрито правильно, але недостатньо осмислено;

E (задовільно) 60-63 балів – кількість слайдів не менше 10-12, частково логічно послідовно розташовані, матеріал розкрито на початковому рівні;

F (незадовільно) 35-59 балів – кількість слайдів менше 10, відсутня логічна послідовність їх розташування, відтворено окремі частини теми, студент не володіє термінологією;

FХ (незадовільно) 1-34 балів – відсутність презентації.

Рекомендована література

Основні джерела до вивчення курсу

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. Марії Зубрицької.

- 2-е вид., доповнене. – Львів: Літопис, 2001. – 832 с.
2. Будний В. Порівняльне літературознавство: навчальний посібник / В. Будний, М. Ільницький. – К., 2008. – 430 с.
 3. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: підручник / за наук. ред. О. Галича. – К.: Либідь, 2001. – 488 с.
 4. Зборовська Н. Код української літератури: проект психоісторії новітньої української літератури / Н. Зборовська. – К., 2006. – 504 с.
 5. Зборовська Н. Психоаналіз і літературознавство : [посібник] / Н. Зборовська. – К. : Академвидав, 2003. – 392 с.
 6. Іванишин В. Нариси з теорії літератури / В. Іванишин. – К, 2010. – 256 с.
 7. Ільницький М. Порівняльне літературознавство: навчальний посібник: у 2 т. / М. Ільницький, В. Будний. – К., 2007.
 8. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці, 2001. – 636 с.
 9. Літературознавча енциклопедія: у 2 томах. – Т.1 / укл. Ковалів Ю. – К.: ВЦ „Академія,” 2007. – 608 с.
 10. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р.Гром’яка, Ю.Коваліва, В.Теремка. – К.: ВЦ „Академія,” 2006. – 752 с.
 11. Наєнко М. Історія українського літературознавства: підручник / М. Наєнко. – К.: ВЦ „Академія,” 2001. – 360 с.
 12. Павличко С. Теорія літератури / С. Павличко. – К.: Вид-во Соломії Павличко „Основи,” 2002. – 679 с.
 13. Пахаренко В. Основи теорії літератури: навчально-методичний посібник / В. Пахаренко. – К., 2007. – 296 с.
 14. Пахаренко В. Українська поезика / В. Пахаренко. – [2-е вид., доп.]. – Черкаси : Відлуння-плюс, 2002. – 320 с.
 15. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму / Я. Поліщук. – Івано-Франківськ, 2002. – 296 с.
 16. Сивокінь Г. У вимірах сприймання. Теоретичні проблеми художньої літератури, її історії та функції / Г. Сивокінь. – К.: Фенікс, 2006. – 304 с.
 17. Ткаченко А. Мистецтво слова: вступ до літературознавства: підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів / А. Ткаченко. – К.: ВПЦ „Київський університет,” 2003. – 448 с.

Додаткова література

1. Агеєва В. Жіночий простір: феміністичний дискурс українського модернізму / В. Агеєва. – К., 2003. – 320 с.
2. Астаф’єв О. Образ і знак: українська емігрантська поезія у структурно-семіотичній перспективі / О. Астаф’єв. – К., 2000. – 268 с.
3. Беляєва Н. У пошуках постмодерного канону / Н. Беляєва // Слово і час. – 2000. – № 1. – С. 115-117.
4. Біла А. Український літературний авангард: пошуки, стильові напрями.— К.:

- Смолюк, 2006. – 464 с.
5. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики. – К., 1999. – 408 с.
 6. Білоус П. Вступ до літературознавства : [навч. посіб.] / П. Білоус. – К. : ВЦ «Академія», 2011. – 336 с.
 7. Білоус П. Ключ розуміння: особливості сприймання художнього твору: теорія рецепції / П. Білоус // Українська мова та література. – 2003. – Ч. 34. – С. 9-12.
 8. Гадамер Г. Герменевтика і поетика / Г. Гадамер. – К., 2001. – 288 с.
 9. Галич О. Історія літературознавства / О. Галич. – К.:Либідь, 2013. – 391 с.
 10. Галич О. Літературознавство на межі тисячоліть: напрями, школи, течії / О. Галич //Українська мова та література. – 2003. – Ч.34. – С. 3-8.
 11. Галич О. Теорія літератури : [підручник] / О. Галич, В. Назарець, Є. Васильєв ; за наук. ред. Олександра Галича. – К. : Либідь, 2005. – 488 с.
 12. Гатальська С. Філософія культури: підручник / С. Гатальська. – К.: Либідь, 2005. – 328 с.
 13. Герменевтичні студії. Герменевтика тексту: між істиною і методом: зб. наук. праць.-Львів,2001.
 14. Гетьманець М. Сучасний словник літературознавчих термінів / М. Гетьманець. – Харків : Ранок, 2003. – 160 с.
 15. Гнатюк М. Іван Франко і проблеми теорії літератури / М. Гнатюк. – К, 2011. – 240 с.
 16. Голобородько Я. Літературознавча система Яра Славутича: підходи, напрями, інтерпретації / Я. Голобородько // Поетика Яра Славутича. – Харків; Херсон, 2003. – С. 13-36.
 17. Городнюк Н. Знаки необарокової культури Валерія Шевчука: компаративні аспекти / Н. Городнюк. – К., 2006. – 216 с.
 18. Грабович Г. До історії української літератури: дослідження, есе, полеміка / Г. Грабович. – К.: Основи, 1997. – 604 с.
 19. Гром'як Р. Історія української літературної критики / Р. Гром'як. – Тернопіль, 1999. – 224 с.
 20. Гуляк А. Деякі аспекти аналізу літературного твору / А. Гуляк, Н.Скоробагатько, П. Хропко, І. Цуркан. - К.: Наук, світ, 2000. – 131 с.
 21. Гуляк А. Основи віршування: навчальний посібник / А. Гуляк, І. Савченко. – К., 1997. – 110 с.
 22. Гундорова Т. Історіографічна формула Григорія Грабовича / Т. Гундорова // Сучасність. – 2001. – № 6. – С. 116-129.
 23. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека: український літературний постмодерн. – К., 2005. – 264 с.
 24. Гундорова Т. Проявлення слова. Дискурсія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. – Львів: Літопис, 1997. – 300 с.
 25. Гундорова Т. Франко – не каменярь. – Мельбурн, 1996. – 151 с.
 26. Державин В. Література і літературознавство: вибрані теоретичні та літературно-критичні праці / упоряд. С. Хороб. – Івано-Франківськ, 2005. – 491 с.

27. Дончик В. З потоку літ і літпотуку. – К., 2003. – 555 с.
28. Енциклопедія постмодернізму / за ред. Ч. Е. Вінквіста, В. Е. Тейлора. – К., 2003. – 603 с.
29. Єфремов С. Історія українського письменства. – К.: Феміна, 1995. – 688 с.
30. Жінка як текст: Емма Андіївська, Соломія Павличко, Оксана Забужко: Фрагменти творчості і контексти / Упор. Л. Таран. – К., 2002. – 208 с.
31. Забужко О. Шевченків міф України: Спроба філософського аналізу. – 2-е вид., випр. – К., 2001. – 146 с.
32. Забужко О. Репортаж із 2000 року. – К., 2001. – 96 с.
33. Забужко О. Хроніки від Фортінбраса: вибрана есеїстика. – 3-є вид., доп. – К., 2006. – 340 с.
34. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст: франківський період. – К.: Факт, 2006. – 156 с.
35. Зеров М. Українське письменство / упоряд. М. Сулима. – К.: Вид-во Соломії Павличко „Основи,” 2002. – 1301 с.
36. Іванишин П. Національно-екзистенціальна інтерпретація (основні теоретичні та прагматичні аспекти. – Дрогобич, 2005. – 308 с.
37. Історія української літературної критики та літературознавства: хрестоматія: у 3-х кн. – К.: Либідь, 1996.
38. Касьянова С. Література, затиснута в лещата: елементи історико-культурного дискурсу деформації української культури / С. Касьянова // Українська мова та література. – 2003. – Ч. 34. – С.13-14.
39. Качуровський І. Генерика і архітектоніка / І. Качуровський. – К., 2005. – 382 с.
40. Качуровський І. Метрика / І. Качуровський. – К., 1994. – 118 с.
41. Качуровський І. Строфіка / І. Качуровський. – К., 1994. – 124 с.
42. Качуровський І. Фоніка / І. Качуровський. – К., 1994. – 128 с.
43. Квіт С. Герменевтика: напрямки досліджень / С. Квіт // Слово і час. – 2006. – № 4. – С. 10-18.
44. Квіт С. Основи герменевтики / С. Квіт. – К., 2002. – 192 с.
45. Клочек Г. „Художній світ” як категоріальне поняття / Г. Клочек // Слово і час. – 2007. – № 9. – С.3-15.
46. Копистянська Н. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства / Н. Копистянська. – Л., 2005. – 368 с.
47. Костюк Г. Літературно-мистецькі перехрестя (паралелі) / Г. Костюк. – К., 2002. – 416 с.
48. Малютіна Н. Українська драматургія кінця XIX – початку XX століття: аспекти родо-жанрової динаміки / Н. Малютіна. – Одеса: Астропринт, 2006. – 352 с.
49. Марко В. У вимірах стилю: літературно-критичний нарис / В. Марко. – К.: Дніпро, 1984. – 118 с.
50. Матвієнко С. Дискурс формалізму: український контекст / С. Матвієнко. – Львів, 2004. – 144 с.
51. Моклиця М. Основи літературознавства : [посібник для студентів] / М. Моклиця. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2002. – 192 с.

52. Наєнко М. Дискурс модерного літературознавства / М. Наєнко // Дивослово. – 2002. – №11. – С.6-8.
53. Наєнко М. Романтичний епос. Ефект романтизму і українська література / М. Наєнко. – К., 2000. – 382 с.
54. Наєнко М. Українське літературознавство: школи, напрями, тенденції / М. Наєнко. – К.: ВЦ Академія, 1997. – 320 с.
55. Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика / Д. Наливайко. – К. : Вид. дім „Києво-Могилянська академія”, 2006. – 347 с.
56. Нариси з поетики: теоретико-методологічні та історико-літературні виміри (маловідомі праці з українського літературознавства Михайла Роздольського, Святослава Гординського, Володимира Державина). – Івано-Франківськ, 2008. – 185 с.
57. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі / С. Павличко. – К.: Либідь, 1997. – 447 с.
58. Парандовський Я. Алхімія слова / Я. Парандовський. – К.: Дніпро, 1993. – 373 с.
59. Піхманець Р. Психологія художньої творчості (теоретичні та методологічні аспекти) / Р. Піхманець. – К.: Дніпро, 1991. – 164 с.
60. Поліщук Я. Література як геокультурний проект: монографія / Я. Поліщук. – К.: Академвидав, 2008. – 304 с.
61. Семенюк Г.Ф. Версифікація: теорія і практика віршування / Г.Ф. Семенюк, А. Б. Гуляк, О. Є. Бондарєва. – К., 2008. – 304 с.
62. Сивокінь Г. Давні українські поетики / Г. Сивокінь. – Харків, 2001. – 168 с.
63. Сивокінь Г. У вимірах сприймання: теоретичні проблеми художньої літератури, її історії та функцій / Г. Сивокінь. – К, 2006. – 304 с.
64. Скорина Л. Література та літературознавство української діаспори: курс лекцій / Л. Скорина. – Черкаси, 2005. – 384 с.
65. Словник тропів і стилістичних фігур / автор-укладач В. Святовець. – К, 2011. – 176 с.
66. Слово. Знак. Дискурс: антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. – Львів, 1996. – 633 с.
67. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи: антологія / за заг. ред. Д. Наливайка. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія, 2009. – 487 с.
68. Традиційні сюжети та образи / упоряд. А. Волков. – Чернівці, 2004. – 445 с.
69. Турган О. Універсальні категорії в системі літературного твору (модерністська та постмодерна світоглядно-художні парадигми) / О. Турган, Т. Гребенюк. – Запоріжжя, 2008. – 291 с.
70. Українська літературознавча думка в Галичині за 150 років: хрестоматія: у 2 томах / за ред. Л. Сеніка. – Львів, 2002.
71. Українське слово: хрестоматія укр. літ. та літ. критики: у 4 кн. – К., 2001.
72. Ференц Н. Основи літературознавства : [підручник] / Н. Ференц. – К. : Знання, 2011. – 431 с.
73. Фізер І. Зустрічі чи зіткнення української філології із західними методологічними стратегіями / І. Фізер // Слово і час. – 2006. – № 4. – С.3-9.
74. Харчук Р. Сучасна українська проза: постмодерний період: навч. посібник / Р. Харчук. – К.: ВЦ „Академія,” 2008. – 248 с.
75. Чижевський Д. Порівняльна історія слов'янських літератур / Д. Чижевський. – К., 2005. – 288 с.

76. Яструбецька Г. Експресіонізм – імпресіонізм: стильова опозиція чи дифузія? / Г. Яструбецька // Слово і час. – 2006. – № 2. – С.39-42.

Інтернет–ресурс

1. Будний В. Порівняльне літературознавство: навчальний посібник / В. Будний, М. Ільницький. [Електроний ресурс]. – Режим доступу: http://megalib.com.ua/book/3_Porivnyalne_literaturoznavstvo.html
2. Галич О. Теорія літератури : [підручник] / О. Галич, В. Назарець, Є. Васильєв ; за наук. ред. Олександра Галича.[Електроний ресурс]. – Режим доступу: http://chtyvo.org.ua/authors/Halych_Oleksandr/Teoriia_literatury_vyd_2005/
3. Зборовська Н. Психоаналіз і літературознавство : [посібник] / Н. Зборовська. [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://1576.ua/books/4786>
4. Чижевський Д. Порівняльна історія слов'янських літератур / Д. Чижевський.[Електроний ресурс]. – Режим доступу:<https://academia-pc.com.ua/product/115>
5. http://pidruchniki.ws/14170120/literatura/istoriya_rozvitku_teoretiko-literaturnoyi_dumki
6. <http://litmisto.org.ua/?p=3351>
7. www.nbu.gov.ua/portal/Soc...9/01.pdf
8. http://www.slovoichas.in.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=105&Itemid=34&limit=1&limitstart=0
9. <http://vuzlib.com/content/view/2295/117/>
10. www.nbu.gov.ua/.../N170p098-107.pdf
11. <http://www.litdefrance.ru/199/1125>
12. www.info-library.com.ua/books-text-1150